

7/552
G.K. 53

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2015-610.01-E.463/537/2302
Konu : Yazılı soru önergesi

19/12/2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

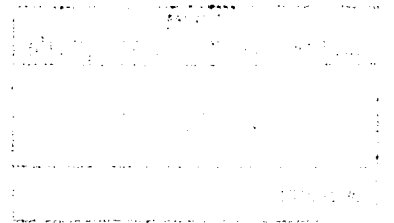
- İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 18/12/2015 tarihli ve 43452547-120.07-8213 sayılı yazı,
b) 24/12/2015 tarihli ve 1322/6853 sayılı yazı.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan, Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/552 Esas Nolu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (b) yazımızla ek süre istenilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Bekir BOZDAĞ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı (1 adet)

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2015-610.01-E.463-536/2301
Konu : Yazılı soru önergesi

19/12/2016

Sayın Meral DANIŞ BEŞTAŞ
Adana Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/552 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- İşkencenin önlenmesi ve bu yöndeki iddiaların ortadan kaldırılması amacıyla mevzuatımızda köklü değişiklikler yapılmış, bu yöndeki tüm denetim ve yargı mekanizmaları oluşturulmuştur. Ülkemizdeki bütün ceza infaz kurumlarının faaliyet ve işlemleri denetime tâbi tutulmaktadır.

Bu çerçevede, ceza infaz kurumları, hem ulusal hem de uluslararası bağımsız kuruluşlar tarafından periyodik aralıklarla haberli ve habersiz olarak ziyaret edilmekte, hükümlü ve tutukluların sağlık ve yaşam koşulları, iç güvenlik, sevk ve nakil işlemleri ile ilgili aksaklık ve eksiklikler yetkili mercilere bildirilmektedir.

Hükümlü ve tutuklular tarafından gerek doğrudan gerekse sivil toplum örgütleri, resmî ya da özel insan hakları kuruluşları tarafından yapılan başvurular titizlikle incelenmekte, adlî ve idarî yönden yapılan soruşturmalar sonucunda kusur ve ihmali olan görevliler hakkında yasal gereğine titizlikle tevessül edilmektedir.

II- A) Ceza infaz kurumlarında, sağlık koşullarının düzenlenmesi ile hükümlü ve tutukluların muayeneleri kurum hekimi tarafından yapılmaktadır. Hasta hükümlü ve tutuklunun hangi uzmanlık alanında tetkik ve tedavi görmesi gerektiğine muayene eden kurum doktoru, kurum doktoru bulunmadığı hâllerde ise, semt polikliniği veya hastanede görevli doktor tarafından karar verilmektedir. Hükümlü ve tutuklular, Devlet veya üniversite hastanelerine sevk edilerek, ilgili uzman hekim tarafından muayene edilmekte, tetkik ve tedavileri yapılmakta, gerekli olan hâllerde yatırılmakta veya ileri sağlık merkezlerine sevk edilmektedir. Ayrıca, acil tedavi gerektirecek düzeyde rahatsızlığı bulunan hükümlü ve tutuklular, vakit geçirilmeksizin hastaneye sevk edilmekte veya 112 acil servis hizmetinden faydalandırılmaktadır.

Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutukluların sağlığıyla ilgili tüm iş ve işlemler, ilgili mevzuata uygun bir şekilde kayıt altına alınmakta ve takip edilmekte olup, her türlü muayene ve tedavileri, Devletin teminatı altında ve ücretsizdir.

B) 5275 sayılı Kanunun "Zorlayıcı araçların kullanılması" kenar başlıklı 50. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde, hekimin talimat ve gözetiminde olmak üzere tıbbî nedenlerin, kelepçe ve bedensel hareketleri kısıtlayıcı araçlar kullanmanın istisnaları arasında yer aldığı; yine Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Tüzüğü'nün "Zorlayıcı araçların kullanılması" kenar başlıklı 155. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde, kurum revirinde veya sağlık kuruluşunda hükümlü hakkında uygulanacak muayene, teşhis ve tedavi sırasında, muayene, teşhis ve tedavi işlemlerinin

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

güvenli bir şekilde yerine getirilmesi için zorunlu görülmesi hâlinde cezaevi tabibi veya hekimin talep ve gözetiminde yapılacak işlemlerin kelepçe ve bedensel hareketleri kısıtlayıcı araçlar kullanmanın istisnaları arasında olduğu belirtilmektedir.

C) Bakanlığımız ile Sağlık Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı arasında imzalanan Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetim, Dış Koruma, Hükümlü ve Tutukluların Sevk ve Nakilleri ile Sağlık Hizmetlerinin Yürütülmesi Hakkında Protokolün "Hastanelerdeki tedavilerin hükümlü koğuşlarında yapılması" kenar başlıklı 33. maddesinin birinci fıkrasında, "Hastaneye sevk edilen hükümlü ve tutuklular, yatarak tedavi edilmeleri gerektiği takdirde, o hastanede bunlara tahsis edilen hükümlü koğuşuna yatırılır ve tedavileri burada yapılır. Hastanede hükümlü koğuşu olmadığı takdirde, jandarma tarafından gerekli güvenlik tedbirleri alınarak oluşturulacak geçici hükümlü koğuşlarında tedavileri tamamlanır." düzenlemesine yer verilmiştir.

Tutuklu ve hükümlülerin sağlık kuruluşlarına sevk işlemleri ile muayene ve tedavileri sürecindeki gerekli güvenlik önlemlerinin alınması ve hasta mahremiyetinin sağlanması konularında, Bakanlığımızın uygulamaya yönelik bir görev ve takdir yetkisi bulunmamakla birlikte, sevk ve güvenlikle ilgili sorumluluk görevliler tarafından, yukarıda değinilen Protokol hükümleri doğrultusunda işlem yapılmaktadır.

III- 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun "Avukat ve noterle görüşme hakkı" kenar başlıklı 59. maddesinin birinci fıkrasında hükümlülerin, avukatlık mesleğinin icrası çerçevesinde avukatları ile vekâletnamesi olmaksızın en çok üç kez görüşme hakkına sahip oldukları, ikinci fıkrasında avukat ve noter ile görüşmelerin, meslek kimliklerinin ibrazı üzerine, tatil günleri dışında ve çalışma saatleri içinde, bu iş için ayrılan görüşme yerlerinde, konuşulanların duyulamayacağı, ancak güvenlik nedeniyle görülebileceği bir biçimde yapılacağı belirtilmiştir.

IV- 5275 sayılı Kanunun, "Hükümlünün beslenmesi" kenar başlıklı 72. maddesinin birinci fıkrasında yer alan, hükümlülere Adalet ve Sağlık bakanlıklarınca birlikte belirlenecek kalori esasına göre, sağlıklı ve güçlü kalması için nitelik ve nicelik olarak besleyici, sağlık koşullarına uygun, makul çeşitlilikte, yaş, sağlık, çalıştığı işin özelliği, dinî ve kültürel gerekleri göz önünde tutularak besin verileceği ve içme suyu sağlanacağı hükmü gereğince işlem yapılmaktadır.

V- Arama, 5275 sayılı Kanunun "Arama" kenar başlıklı 36. ve Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Tüzüğü'nün, "Arama, güvenlik tatbikatı ve sayım" kenar başlıklı 46. maddesinde düzenlenmiştir.

Arama hükümlerini düzenleyen ceza infaz mevzuatımız, Ülkemizin taraf olduğu sözleşmeler ve uluslararası düzenlemeler dikkate alınmak suretiyle hazırlanarak yürürlüğe konulmuştur. Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin Üye Devletlere Avrupa Cezaevi Kuralları Hakkında REC (2006) 2 sayılı Tavsiye Kararının "Arama ve Kontroller" başlığını taşıyan 54. maddesinde, görevlilerin arama yaparken uyacakları detaylı prosedürlerin olması, arama yapılacak hallerin ve şekillerinin ulusal mevzuatta düzenlenmesi, aranan kişilerin küçük düşürülmemesi, aramanın hemcins olan görevliler tarafından yapılması gibi hususlara yer verilmiştir. Tüzüğü'nün 46. maddesinde yer alan düzenleme de söz konusu Tavsiye Kararındaki hükümler ile paralellik arz etmektedir.

Aramanın amacı, kurumda bulundurulması yasak eşya olan ve kanunla yasaklanan uyuşturucu maddelerin yanı sıra telefon ve sim kartı gibi haberleşme araçlarının ceza infaz kurumuna girişinin önlenmesi ayrıca bıçak ve jilet gibi kesici ve bereleyici aletlerin kuruma

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

girişinin önüne geçmektir. Ayrıca, terör örgütlerinin eğitim dökümanları ve dışarıya olan bağlantılarını sağlamak için her türlü haberleşme evrak ve belgelerinin kuruma girişinin engellenmesi hedeflenmektedir.

VI- A) İşlendiği iddia edilen bir suçla ilgili delillerin takdiri ve olayın vasıflandırılması da dâhil olmak üzere, soruşturma yürütülmesi ve sonucuna göre kamu davası açılmasında tüm yetki ve sorumluluk yargı mercilerine ait olup, Bakanlığımız veya herhangi bir makam, organ, merci veya kişi tarafından müdahalede bulunulması söz konusu değildir. Ayrıca, açılan davalara ilişkin yapılan yargılamalar Anayasanın 9. ve 138. maddelerindeki yetki ve teminata dayalı olarak görev yapan bağımsız mahkemelerce sürdürülüp sonuçlandırılmakta olup, soruşturma aşamasında ve açılan davalarda yargı yetkisi kapsamında ne tür işlemler yapıldığına dair Bakanlığımızda bilgi bulunmamaktadır.

B) Bakanlığımız Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünden temin edilen bilgi ve belgelere göre;

1- Osmaniye 2 Nolu T Tipi Ceza İnfaz Kurumuna Şanlıurfa E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumundan nakil olarak gelen iki kişinin avukatlarıyla görüşme hakkının kısıtlandığı iddialarının gerçeği yansıtmadığı, görüşme işlemlerinin 5275 sayılı Kanun ve Tüzüğü ilgili hükümleri gereğince yerine getirildiği, hiçbir hükümlü ve tutukluya karşı hak ihlalinin söz konusu olmadığı,

2- Türkçe bilmeyen hükümlü ve tutukluların sağlık hizmeti alımında her türlü desteğin sağlandığı, kurumlarda dil ve iletişim sorununun yaşanmadığı,

3- Aramaların, Tüzüğü iç güvenliği düzenleyen 46. maddesi çerçevesinde ve insan onuruna saygı esaslı gözetilerek gerçekleştirildiği, kuruma kabuller sırasında çıplak arama usulünün uygulanmadığı,

4- Ceza infaz kurumu personeline yüklenen iç güvenlik, denetim ve gözetim yükümlülüklerinin bir gereği ve infazın temel amacına uygun olarak, kurum ortak kullanım alanlarının kameralarla izlendiği,

5- Muayene esnasında kelepçenin açılıp açılmamasının takdirinin görevli doktor ve jandarma görevlilerinde olduğu,

Anlaşılmıştır.

Bilgilerinize sunulur.

Bekir BOZDAĞ
Bakan